

SCHUNCK GLASPALEIS

Bongerd 18

Postbus 1

6400 AA Heerlen

+31 (0)45-5772275

www.schunckglaspaais.nl

Praktische opdracht Van chaos naar ordening

Kunstwerk van de kunstenaar Bispo do Rosario

Praktisch project voor het VO

Doelgroep VMBO / HAVO / VWO

Projectinformatie voor de docent:

Tijdsduur	3 uur (3x 50 min. met 2x 15 min. pauze)
Locatie	Op wens kan vooraf een bezoek plaatsvinden aan de lopende tentoonstelling in het museum van het SCHUNCK-Glaspaleis, met of zonder rondleiding of het doorwerken van een kijkwijzer. (het praktische project staat los van de tentoonstelling en hoeft dus geen verband ermee te hebben) Uitvoering van het praktische project bij Hee-Art Wilhelminaplein 24 -26 In directe omgeving van het Glaspaleis.
Materiaal	In de prijs inbegrepen
Aantal deelnemers	minimaal 10 deelnemers maximaal 25 deelnemers
Doelen	Doelen van het project <ul style="list-style-type: none">• in aanraking komen met (moderne) kunst• op een actieve manier iets met/aan kunst doen• ervaren dat kunst een communicatiemiddel is• leren kijken naar beelden• stimuleren en ontwikkelen van creativiteit• bewustwording van de beeldtaal, deze (leren) lezen en begrijpen• zich beeldend kunnen uitdrukken• inzicht krijgen in de verschillende aspecten van kunst en kunstuitingen• verdieping in (deelterreinen van) de kunstgeschiedenis
Kosten	Praktisch project: rond de € 13,- per leerling bij 20 deelnemers. De kosten worden lager bij meer deelnemers. Alleen bezoek museum: entree € 1,50 per leerling.
Aanmelding	Aanmelding vooraf noodzakelijk i.v.m. de nodige voorbereidingen.

Wilt u zich voorafgaand aan het klassikale bezoek een beter beeld vormen van het museum, dan bent u van harte welkom.

Een oriënterend bezoek van de leraar is gratis.

Heeft u nog vragen of verdere wensen, neem dan gerust contact op met:

Helmut Jöcken
Afdeling Educatie
SCHUNCK-Glaspaleis
045-577 22 14
per mail: h.jocken@heerlen.nl

Praktische opdracht

Bij een kunstwerk kunnen ook verschillende (afval)materialen gebruikt worden, zoals bijvoorbeeld de kunstenaars Bispo do Rosario, Anselm Kiefer, etc. dat doen in hun werk. Bij het (her)gebruik van het materiaal ligt dan meestal een bepaalde ordening ten grondslag.

Bij deze praktische opdracht kom je in het leslokaal waar je van alles vind, oude rommel, afval, gebruiksvoorwerpen, etc.

Overall op de vloer, op stoelen en tafels ligt iets. Het heerst als het ware chaos. Je gaat te werk als een kunstenaar en doet iets met het ongeordende materiaal. Je maakt een kunstwerk waarin de compositie een bepaalde ordening vertoont.

Je kunt het vergelijken met je kamer. Ook hier wordt het misschien af en toe tijd om deze op te ruimen en er ordening in aan te brengen.

Je hebt de keuze om volgende kunstwerken te maken:

(het kan ook zijn dat allen hetzelfde moeten maken

of dat je in groepjes werkt en iedere groep iets anders maakt)

1. Een driedimensionaal schilderij

2. Een museumkastje of kijkdoos

3. Een bepaald object (bijv. auto, stoel, schip, etc.)

Het ordeningsprincipe kan zijn:

- **kleur** (de voorwerpen hebben dezelfde kleur)

- **afmeting** (de voorwerpen hebben allen dezelfde afmeting)

- **vorm** (de voorwerpen hebben allen een ronde vorm)

- **materiaal** (de voorwerpen zijn allen uit hetzelfde materiaal, bijv. hout, of uit verschillend materiaal)

- **richting** (de voorwerpen zijn allen in een bepaalde richting aangebracht, bijv. horizontaal)

- **samenstelling** tot een bepaald object (bijv. auto, stoel, schip, etc.)

- **samenstelling** vanuit een bepaald concept

- etc.

Informatie:

ORDENING

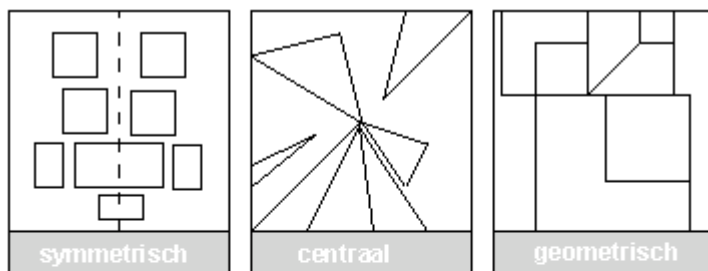
Ordening is niets anders dan de samenhang, rangschikking of relatie tussen de elementen van een kunstwerk. Met elementen bedoelen we delen van een kunstwerk die zich door middel van o.a. kleur, vorm of omlijning van elkaar onderscheiden. Ordening betekent dus niet automatisch dat er rust en orde is. Ordening heeft betrekking op zowel 2-dimensionaal als ruimtelijk werk, hoewel het op het platte vlak veel sterker en eenduidiger is (de relatie tussen elementen van een ruimtelijk werk verandert immers steeds wanneer je er omheenloopt). De ordening van elementen in twee dimensies, dus op een plat vlak, noemt men compositie.

Bij het onderzoeken van compositie spelen beeldlijnen een belangrijke rol. Dit zijn lijnen die écht zichtbaar zijn, of die je je met wat fantasie kunt voorstellen en waarmee de beeldelementen geordend zijn. Horizontale en verticale beeldlijnen zorgen zo voor een statische (rustgevende) compositie, schuine en kromme lijnen kunnen een dynamisch en bewegelijk effect opleveren.

Verskillende composities:

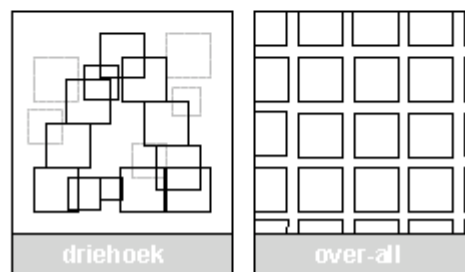
Symmetrische compositie

Een symmetrische compositie wordt gekenmerkt doordat het werk verdeelbaar is in 2 helften die min of meer elkaars spiegelbeeld zijn. De lijn die de 2 helften verdeelt, heet de symmetrieas. De aandacht van een symmetrische compositie komt te liggen op de symmetrieas. Is er geen symmetrie aanwezig noemen we de compositie asymmetrisch.

Centrale compositie

Als er een centraal punt is (vaak in het midden gelegen van het werk) waar alle andere elementen naartoe gericht lijken te zijn, spreken we van een centrale compositie.

Geometrische compositie

Composities waar de kunstenaar met een meetlat is bezig geweest noemen geometrisch. Het geheel is dan nauwkeurig volgens bepaalde meetkundige regels opgebouwd, en doet vaak vrij rustig en stabiel (echte orde) aan. Een voorbeeld van geometrische compositie is de hantering van de zogenaamde Gulden Snede. De afmetingen van elementen hebben dan een bepaalde verhouding (13:8) tot elkaar en op het oog ervaren we zo'n compositie van nature als fraai en evenwichtig.

Driehoekscompositie

Wanneer de elementen gerangschikt zijn volgens een al dan niet zichtbare driehoekvorm spreken we van een driehoekscompositie.

Overall Compositie

Overall compositie houdt in dat de beeldelementen zonder enige rangorde op het vlak geplaatst zijn. De elementen zijn allemaal gelijkwaardig, doen patroonachtig aan en lijken buiten het schilderij tot in het oneindige door te kunnen gaan.

Veel plezier en veel inspiratie toegewenst met de opdracht!